

Przedszkole nr 3 „Promyczek”

ul. Dojazd 3

60 – 632 Poznań

STANDARD OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

I. Wprowadzenie

Dokument ten reguluje procedury ochrony dzieci przed skrzywdzeniem, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuacje w sposób określony procedurami postępowania.

Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dzieci przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w placówce dokumentami: Statutem Przedszkola, Programem Wychowania Przedszkolnego, Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych oraz obowiązującymi przepisami prawa:

- Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Konwencją o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie ogólne ONZ z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991.120.526 ze zm.);
- Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.);
- Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.);
- Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);

Ilekróć w niniejszych procedurach jest mowa o:

- **krzywdzeniu dziecka** należy rozumieć – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Krzywdzenie dzieci to też beczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej beczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia dziecka:
  - **przemoc psychiczna** – przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie, karanie ciszą/milczeniem, izolacja itp.
  - **przemoc fizyczna** – szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalenie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu dziecka itp.;
  - **przemoc seksualna** – gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk bez zgody, itd.;
  - **przemoc ekonomiczna** – unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.;
  - **zaniedbanie** – głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby;
  - **alienacja rodzicielska** – ograniczanie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka poprzez np.: niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawienie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;
  - **cyberprzemoc** – przemoc z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, opublikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
  - **narazające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;**
  - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
  - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;

- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- **Pracownik przedszkola** – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania lub umowy cywilno-prawnej. Osoby pracujące w przedszkolu dzielą się na pracowników pedagogicznych oraz pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych i obsługowych;
- **Dziecku** – osobie przyjętej do przedszkola w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców, która staje się podopiecznym tegoż przedszkola i jest zobowiązana do przestrzegania obowiązującego regulaminu/kodeksu oddziału, do którego uczęszcza oraz podlega opiece i kierownictwu przedszkola;
- **Zespół interwencyjny** zostaje powołany przez Dyrektora Przedszkola w przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej, przemocy psychicznej lub wykorzystania seksualnego niezależnie od miejsca wystąpienia przemocy (przedszkole, dom rodzinny, inne miejsce wskazane przez dziecko). W skład zespołu wchodzi: dyrektor/nauczyciel pełniący w zastępstwie obowiązki dyrektora, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, nauczyciel prowadzący oddział, do którego uczęszcza dziecko.

II. Objaśnienie terminów używanych w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”

1. Małoletnim jest każdy, kto nie ukończył 18 roku życia.
2. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentacji. W szczególności jest to: rodzic lub opiekun prawny, w myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
3. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę, co najmniej jednego z rodziców. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
4. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć: popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, przez jakąkolwiek osobę (w tym pracownika Przedszkola, rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, inne osoby, którym rodzice/opiekunowie prawni powierzyli opiekę nad dzieckiem oraz rówieśników) lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
5. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez Dyrektora Przedszkola pracownik ds. RODO.
6. Osoba odpowiedzialna za przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem (koordynator) to wyznaczony przez Dyrektora Przedszkola pracownik sprawujący nadzór nad realizacją tych standardów w Przedszkolu.
7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

III. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem – zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

Zachowania niedozwolone w komunikacji z małoletnim:

1. Pracownikowi przedszkola nie wolno poniżać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
2. Pracownikowi przedszkola nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej;
3. Pracownikowi przedszkola nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów gestów i żartów czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
4. Pracownikowi przedszkola nie wolno używać języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzeń edukacyjnych;
5. Pracownikowi przedszkola nie wolno naśmiewać się z dziecka i zachęcać do tego innych;

6. Pracownikowi przedszkola nie wolno faworyzować Dziecka w grupie, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone.
7. Pracownik przedszkola zobowiązany jest szanować prawa Dziecka do wyrażania swojej odrębności w każdej sferze. Dotyczy to zarówno wyznania, jak i orientacji seksualnej, poglądów oraz wyglądu Dziecka.
8. Pracownik przedszkola zobowiązany jest szanować prawa Dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić Dziecko, należy to dziecku wyjaśnić jak najszybciej.

Przemoc fizyczna

Niedopuszczalne jest stosowanie działań przemocowych wobec dziecka. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, gdy jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

Zachowania niedozwolone w kontaktach z małoletnimi:

1. Pracownikowi przedszkola nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
2. Pracownikowi przedszkola nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity i/lub niestosowny.
3. Pracownikowi przedszkola nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawanie walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

Kontakty poza godzinami pracy:

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych i/lub wychowawczych.
2. Pracownikowi przedszkola nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dzieckiem i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (email, telefon służbowy, dziennik elektroniczny).

IV. Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko

Zachowanie POŻĄDANE:

1. **Szanuj innych:** Każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach. Promuj akceptację różnorodności.
2. **Rozmawiaj z szacunkiem:** Rozmawiaj z szacunkiem i uprzednio słuchaj innych przed wypowiedzeniem swojego zdania. Słowa mogą mieć ogromny wpływ na uczucia innych.
3. **Rozwiązywanie konfliktów:** konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy. Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów jest kluczowa.
4. **Współpraca:** Wspieraj zachęcanie do współpracy z innymi dziećmi. Wspólne projekty i zabawy uczą współpracy, empatii i budowania relacji.
5. **Przyjaźń i wsparcie:** Spróbuj budować przyjaźnie. Wspieraj swoich przyjaciół w trudnych chwilach.
6. **Nie toleruj znęcania się:** Znęcanie się nad innymi jest niedopuszczalne i może mieć poważne konsekwencje. Zachęcaj do zgłaszania przypadków znęcania się w przedszkolu.
7. **Ogranicz wpływ negatywnych treści:** Nie wszystko, co jest dostępne w mediach społecznościowych jest bezpieczne, możliwe do zastosowania w realnym świecie czy też wartościowe.
8. **Wspieraj zdrowe granice:** Ustalaj bezpieczne granice w relacjach mówiąc „nie”, w odpowiednich sytuacjach i szanując prywatność innych.
9. **Wspieraj pomoc dla ofiar:** Jeśli zobaczysz lub usłyszysz o przemocy, znęcaniu się lub dyskryminacji wobec innych dzieci, zgłoś to w przedszkolu nauczycielowi lub osobie dorosłej, której ufasz.

10. **Buduj zaufanie:** Twórz otoczenie, w którym dzieci czują się bezpiecznie, by dzielić się swoimi uczuciami i obawami.

Zachowania NIEPOŻĄDANE:

1. Krzyczenie na koleżanki, kolegów, lekceważenie, obrażanie, wyśmiewanie, wykluczanie z grupy;
2. Używanie języka nienawiści ani tzw. hejtu, rozumianego jako agresywne działania skierowane przeciw osobie lub zagadnieniu.
3. Używanie jakiejkolwiek przemocy fizycznej w tym bicie, szturchanie, popychanie, naruszanie nietykalności fizycznej koleżanki/kolegi.
4. Wyrażanie negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
5. Pożyczanie rzeczy bez zgody ich właściciela.
6. Zabieranie, ukrywanie rzeczy innych osób.

Jeżeli jesteś świadkiem jakiegokolwiek z wyżej wymienionych zachowań, sytuacji ze strony innych osób dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym nauczyciela lub psychologa.

V. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

W Przedszkolu nr 3 „Promyczek” w Poznaniu urządzenia elektroniczne należy używać zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Przedszkola, zakresach obowiązków pracowników i zgodnie z Zasadami Etyki, ponadto należy pamiętać, że:

1. Należy szanować prywatność innych – niedopuszczalne jest nagrywanie fotografowanie czy udostępnianie informacji bez zgody zainteresowanych.
2. Pracownicy są odpowiedzialni za swoje działania online. Należy unikać publikowania udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści.
3. Należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa online. Nie należy udostępniać prywatnych danych, loginów, haseł oraz innych informacji.
4. Zakazuje się dostępu, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
5. Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie, atakowanie online innych osób, w tym dzieci oraz rodziców.
6. Przedszkole zastrzega sobie prawo do reagowania na informacje o aktywności online rodziców w celu przestrzegania zasad oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom.

VI. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Dzieci.

Przedszkole nr 3 „Promyczek” w Poznaniu zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przedszkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

1. Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielania pisemnej zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców.
2. Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępnione w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażają na to zgodę.
3. Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

VII. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy – procedury interwencyjne w przedszkolu.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – ZNĘCANIE SIĘ, PRZEMOC FIZYCZNA, SŁOWNNA, PSYCHICZNA STOSOWANA WOBEC MAŁOLETNIEGO:

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym nauczycielowi. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców, o tym co Cię spotyka.
2. Nauczyciel/pedagog/psycholog lub inna osoba dorosła, do której się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.
3. Przedszkole, zgodnie ze swoim Statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie zjawiska jakim jest krzywdzenie dzieci. Obowiązkiem każdego pracownika przedszkola, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o tym poinformowany, jest przerwanie takiego zachowania.
4. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy/sprawców przemocy, nauczyciel podejmie stosowne, zgodne ze Statutem przedszkola działania.
5. Wobec dziecka przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w Statucie Przedszkola.
6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego – poproś o rozmowę z nauczycielem, psychologiem lub inną osobą dorosłą, której ufasz.
7. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza psychologowi. Po dokładnym rozpoznaniu sprawy, wychowawca i psycholog dokonują oceny zdarzeń i zawiadamiają o nich Dyrektora Przedszkola.
8. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z nauczycielem/psychologiem. Udzieli Ci on wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanuje działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.
9. Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym którym Cię nie krzywdzi) psycholog wraz z nauczycielem planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.
10. Przedszkole zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może też skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychologicznego.
11. Gdy zaplanowane przez przedszkole działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, nauczyciel nawiąże współpracę z instytucjami pomocowymi np.: dzielnicowym, specjalistą do Spraw Nieletnich, pracownikiem socjalnym.
12. W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa nauczyciel powiadamia specjalistę do Spraw Nieletnich oraz Sąd Rodzinny.
13. W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu życiu lub zdrowiu, nauczyciel powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Przedszkole ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję. Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się według ustalonych zasad prawnych. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie, nie jest również potrzebna zgoda rodziców/opiekunów prawnych.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – NIERÓWNE TRAKTOWANIE – DYSKRYMINACJA MAŁOLETNIEGO:

1. Porozmawiaj z nauczycielem, psychologiem lub inną osobą dorosłą, której ufasz – opowiedz szczerze o tym czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić dorosłego o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Opowiedz nauczycielowi, psychologowi lub innej osobie, której ufasz o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. To Oni zgodnie z Twoimi potrzebami udzielają Ci pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka i praw człowieka.

5. W przypadku nieotrzymania pomocy ze strony Przedszkola, Twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwego Kuratorium Oświaty i następnie do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka.
6. Nauczyciel i psycholog podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu Dyrektora Przedszkola, który po ustaleniu sprawcy/sprawców poinformuje o tym ich rodziców.
7. Przedszkole po wysłuchaniu sprawcy, uwzględnia wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w Statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA W PRZEDSZKOLU PRZEZ PRACOWNIKA JEDNOSTKI:

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w Przedszkolu zgłasza problem Dyrektorowi Przedszkola;
2. Dyrektor Przedszkola zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem Przedszkola podejrzanym o krzywdzenie. Psycholog przeprowadza rozmowę z dzieckiem w obecności jego rodziców i dyrektora;
3. Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania;
4. W przypadku, gdy doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka, Dyrektor ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego i policji. Termin ten liczy się od niej powzięcia informacji o zdarzeniu.
5. Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego i policji nie musi być pisemne, dozwolona jest także forma telefoniczna lub elektroniczna. W treści takiego w zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego Dyrektor wysunął podejrzenie popełnienia przez pracownika Przedszkola przewinienia dyscyplinarnego.

VIII. Ważne telefony i adresy

1. **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3 w Poznaniu**
Adres: ul. Słowackiego 54/56 60-521 Poznań
Telefon: 61 639 76 65
2. **Komisariat Policji - Poznań Jeżyce:**
Adres: ul. Kochanowskiego 16, 60-846 Poznań,
Telefon: 47 771 22 11, 997 lub 112
3. **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Filia Jeżyce**
Adres: ul. Sienkiewicza 22, 60-818 Poznań
Telefon: Sekretariat +48 61/878-18-81; Punkt Obsługi Klienta + 48 61/878-18-88
4. **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** - telefon zaufania dla ofiar i świadków przemocy domowej
Telefon: 800 120 002 (linia dostępna całodobowo przez siedem dni w tygodniu)
5. **Fundacja Feminoteka** – linia pomocowa dla kobiet doświadczających przemocy
Telefon: 888 88 33 88 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach 11.00-19.00)
6. **Centrum Praw Kobiet** – linia dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji i potrzebują natychmiastowego interwencyjnego wsparcia
Telefon: 800 107 777 (linia interwencyjna całodobowa – po połączeniu należy wybrać cyfrę 1, a potem 3)
7. **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – wsparcie psychologiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców
Telefon: 800 12 12 12
(bezpłatna linia całodobowa)
8. **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** – telefon zaufania dla ofiar, sprawców i świadków przemocy domowej
Telefon: 800 120 148 (linia dostępna całodobowo);

9. Kryzysowy Telefon Zaufania - telefoniczne wsparcie psychologiczne

Telefon: 116 123 (bezpłatna linia całodobowa);

10. Centrum Wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym - telefoniczne wsparcie psychologiczne

Telefon: 800 70 2222 (bezpłatna linia całodobowa).